

СПАМ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ, МЕТОДИ БОРОТЬБИ

Аракелова А. О.¹, Єсіна О. Г.²

1 – студент, кафедра Інформаційних систем в економіці,

2 – старший викладач, кафедра Інформаційних систем в економіці

Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Аракелова А. О., Єсіна О. Г. Спам. Історія виникнення, методи боротьби. У даній статті розглядається спам як явище, історія його виникнення. Представлені його всілякі прояви, способи організації баз даних спамерів, середовища, в яких відбувається поширення. Запропоновані найбільш ефективні методи боротьби зі спамом.

Ключові слова: спам, розсилка, розповсюдження спаму, боротьба зі спамом.

Аракелова А. А., Єсіна О. Г. Спам. История возникновения, методы борьбы. В данной статье рассматривается спам как явление, история его возникновения. Представлены его всевозможные проявления, способы организации баз данных спамеров, среды в которых происходит распространение. Предложены наиболее эффективные методы борьбы со спамом.

Ключевые слова: спам, рассылка, распространение спама, борьба со спамом.

Arakelova A. A., Yesina O. G. Spam. History of occurrence, methods of struggle. This article examines the phenomenon of spam, the history of its origin. Presented its various manifestations, ways of organizing databases of spammers, the environment in which there is widespread. Offered the most effective methods to combat spam.

Keywords: spam mail, distribution, spamming, anti spam.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Аракелова А.О. Спам. Історія виникнення. Методи боротьби [Текст] / А. О. Аракелова, О. Г. Єсіна // Інформатика та інформаційні технології : студ. наук. конф., 20 квітня 2015 р. : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 99-102.

Останнім часом фахівці з інформаційної безпеки зацікавилися, здавалося б, невластивою їм задачею: боротьбою зі спамом, тобто масовими розсилками, які в основному мають рекламний характер. На перший погляд спам здається нешкідливим. Але, насправді, нав'язана реклама засмічує поштові скриньки і змушує користувачів витрачати гроші на оплату надлишкового трафіку, а також особистий час на видалення цієї реклами з пошти.

Також спам використовується шахраями для виманювання грошей. Технічні засоби боротьби зі спамом, на жаль, не завжди досягають своєї мети: спамери весь час вигадують усе нові методи уникнення фільтрів. Тому для протидії поширенню небажаних електронних повідомлень потрібне об'єднання різних зусиль - технологічних (виробництво програмного забезпечення), політичних (прийняття законів) і громадських (роз'яснення малому бізнесу, чим шкідливий спам). Актуальність шуканої теми полягає в тому, що сьогодні кожна людина, яка має електронний ящик і регулярно ним користується, страждає від незручності, коли на його адресу надходять «листи-спами». Мета даної роботи – дослідити всілякі методи та способи боротьби зі спамом. Завдання - проаналізувати ефективність методів боротьби зі спамом, виявити намічені тенденції в методах боротьби зі спамом.

Спам – масова розсилка повідомлень різного змісту, користувачам, які не виражають бажання їх отримувати. Слово спам з'явилося в 1936 році. Розшифровується SPiced hAM як гостра шинка. Слово придумано корпорацією Hormel, у якої після Другої світової війни накопичилася жахлива кількість неліквідного м'яса 3-ої свіжості. Щоб збути продукцію компанія Hormel Foods провела першу у своєму роді рекламну компанію. Слово «SPAM» впадало в очі на кожному кроці. У 1986 р було надіслано перший, так званий «лист щастя» від Дейва Родеса. Сам термін спам почав вживатися з 1993 року, коли у групах новин Usenet, гостевих книгах, листах рекламні компанії почали публікувати різні повідомлення, які можна назвати реклами, тобто які не мають ніякого відношення до заданої тематики.

Найбільш поширені види спаму:

- **Реклама** – найчастіше рекламиуються товари та послуги за низькими цінами, що може запустити велику кількість клієнтів. Проте це також може і насторожувати клієнтів.
- **«Нігерійські листи»** – в них йдеться про те, що відправник може допомогти одержувачу будь-яким чином отримати велику суму грошей. Після чого, відправник під якимось приводом просить передестийому гроші: саме виманювання цієї суми і є метою шахраїв.
- **Фішинг.** Він являє собою спробу спамерів виманити в одержувача листа номера його кредитних карток або паролі доступу до систем онлайн-платежів.
- **Фінансові піраміди** – одержувачу листа пропонують витратити (або вкладти) приміром долар, а заробити мільйон. Так як для участника піраміди це математично неможливо, вони їх тільки витрачають, а всі гроші отримують організатори цієї фінансової піраміди.
- **Листи щастя** – такий лист обіцяє користувачеві електронної пошти буквально "всі блага земні" - любов, здоров'я, багатство. Все, що для цього треба - переслати лист іншим людям. Такі листи економічної, моральної і психологічної шкоди не приносять.

Способи розповсюдження спаму:

- Електронна пошта.
- Мессенджери та повідомлення.
- Соціальні мережі і сайти знайомств.
- Блоги та форуми.
- Пошуковий спам.
- SMS-повідомлення.

Методи боротьби зі спамом. Так як спам володіє високою прибутковістю, намагаючись уникнути різні фільтри, спамери винаходять все нові пристосування для їх обходу. Сучасна індустрія IT-безпеки пропонує безліч рішень, і в арсеналі антіспамерів є різні технології. Але жодна з цих технологій не є абсолютном захистом проти спаму. Зараз сучасні продукти використовують одночасно декілька технологій, інакше ефективність продукту буде не висока.

- Юридичний метод – прийняття законів, які визнають спам правопорушенням. У ряді країн приймаються законодавчі заходи проти спамерів. Але, складність в тому, що особа, яка розсилає спам може перебувати в іншій країні. Тому, для ефективності прийнятих законів, потрібно виробити узгоджене законодавство, чинне в більшості країн, що в найближчому майбутньому представляється важко досяжним.
- Публічний метод – поширення інформації про спам і конкретних спамерів, а також про заходи профілактики. За рахунок широкого оповіщення мережової громадськості про спамерів, їх реквізити заносяться в фільтри клієнтів і серверів електронної пошти. При цьому громадськості необхідно надавати всю інформацію про спамерів: хто вони, які методи їх роботи і як можна протидіяти їм.
- Технічний метод – впровадження технічних засобів контролю за поширенням спаму, виділення спаму з інформаційного потоку, а також його блокування – чорні списки, контентна фільтрація (автоматична і неавтоматична) фільтрація, грейлисティング. Але, на даний момент можна сказати, що в комп'ютерному співтоваристві досі немає чіткого розуміння того, які функції повинні включати ці технічні продукти та який допустим відсоток розпізнавання спаму і помилкових тривог.

ТЕХНІЧНІ МЕТОДИ БОРОТЬБИ ЗІ СПАМОМ

ВІД	ПЕРЕВАГИ	НЕДОЛІКИ
Чорні списки	На 100% відсікає пошту з підозрілого джерела.	Дають високий рівень помилкових спрацьовувань, тому застосовувати слід з обережністю.
Контентна фільтрація	Системи, на такій технології, легко підлаштовуються під нові види спаму і рідко помиляються з розмежуванням спаму і нормальню пошти.	Алгоритми фільтрації знає багато хто. Спамери винаходять трюки для обходу цієї технології: вносять в спам випадковий «шум», що ускладнює пошук спамерських характеристик повідомлення.
Грейлис팅	Є ефективним методом захисту.	Затримка в доставці пошти.

Усього за кілька років спам перетворився з легкого дратівного фактора в одну з найсерйозніших загроз інформаційній безпеці. За останні роки було винайдено чимало способів боротьби зі спамом. Рішення даного завдання неможливо без участі всіх зацікавлених сторін: розробників програмного і апаратного забезпечення, системних інтеграторів, провайдерів та органів державної влади. Але, слід мати на увазі, що ніякі методи захисту не можуть гарантувати повного захисту від небажаної розсилки. Найдієвіший спосіб зупинити потік спаму – це перестати реагувати на нього. Зробити його економічно невигідним для розсилників. Якщо користувачі перестануть купувати рекламиовані товари, то спам відімре сам по собі, тому що розповсюджувачі працюють не заради інтересу, а виключно заради грошей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методы борьбы со спамом [Електронний ресурс]. – Режим доступу \www/ URL : http://www.ugrozenet.ru/cat-11/132-metody-borby-so-spamom.html. – Заголовок з екрана, доступ вільний, 21.03.2015.
2. Адамович, О. Спам: друг или враг [Електронний ресурс] / Олег Адамович // Режим доступу \www/ URL : http://www.mk.ru/science/article/2010/04/25/475474-spam-drug-ili-vrag.html. — Заголовок з екрана, доступ вільний, 21.03.2015.
3. Спам. [Електронний ресурс]. – Режим доступу \www/ URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/%D1%EF%E0%EC. – Заголовок з екрана, доступ вільний, 21.03.2015.
4. Йона, О. О. Світові тенденції боротьби з кіберзлочинністю [Текст] / О. О. Йона, Н. Ф. Каракова // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. — 2013. — № 15(204). — Ч. 1. — С. 59-62.
5. Скопа, О. О. Проблематика якості послуг інтернет-провайдерів [Текст] / О. О. Скопа, С. Л. Волков, К. Б. Айвазова // Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості. — 2013. — № 1(2). — С. 27-31.